

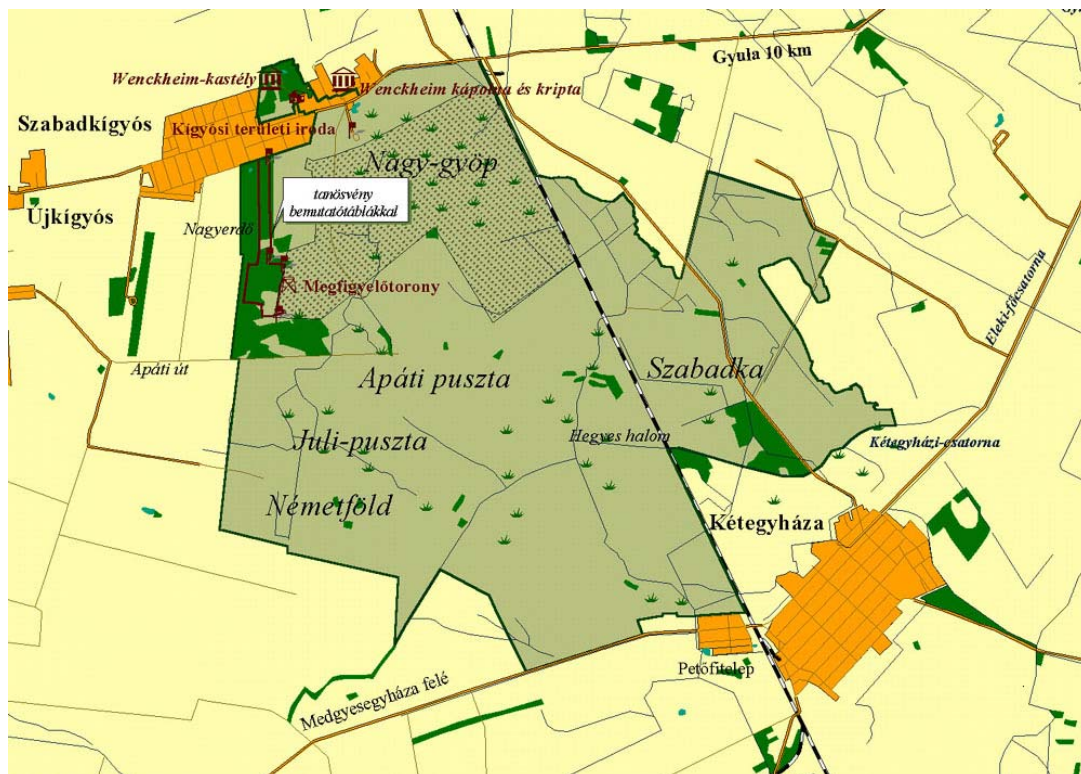
**A ZÖLDTERÜLET GAZDÁLKODÁS
KÉTEGYHÁZÁN
2007-2008**

Készítette: Wittmann Attila

Kétegyháza az Alföldön a Körös-Maros közén, a Maros hordalékkúpon fekszik. A középkorig Békés megye nagy területe vízállásos volt. A folyók áradáskor hatalmas területeket öntöttek el, sok helyen a vízfolyások és nagyobb mocsarak a szárazabb évszakban is megmaradtak. A folyómedrek vándorlásának és a folyószabályozásnak köszönhetően a Körösök és a Maros távolabb kerültek Kétegyházától, így a lakosság hosszabb időre is meg tudott telepedni. A lápos területek a lecsapolások után kiszáradtak és ennek hatására a talaj szerkezete átalakult. A víz által kioldott anyagokból szik keletkezett, még a kevésbé vízjárta területeken megmaradt a folyók által az áradáskor lerakott jó minőségű tápanyagban gazdag hordalék. Kétegyháza talaját ez a kettősség jellemzi. Ezt a zöldterület gazdálkodásnál nem szabad figyelmen kívül hagyni.

Külterületi zöldterületek

Sokáig a legeltetési állattartás jelentette a megélhetést. Ezért a szikes területeket részesítették előnyben a lakosok. De a mezőgazdaság fejlődésével ez egyre inkább visszaszorult és ennek köszönhetően sok növény és állatfaj meg tudott maradni, amiket a szántóföldeken a rendszeres gyomirtással visszaszorítottak. Ezt felismerve Kétegyháza külterületének (4594 ha) egy részét 1977-ben természetvédelmi területté nyilvánították. Az országos védettség alá eső területek ma a Körös-Maros Nemzeti Park gondozásában vannak. Ezekből 792 ha gyepterület, még 113 ha szikes nádas. A természeti értékek megőrzésében a Natura 2000 program is segít. Kétegyháza külterületén több földterület is részt vesz ebben a programban. Ezek a területeken a gazdálkodás csak egyes előírások betartása mellett engedélyezett.

Forrás: Körös-Maros Nemzeti Park Igazgatósága

A védett természeti értékek közelsége miatt különösen fontos a külterület tisztántartása. Jelenleg a települést összekötő közutak melletti területek a legszemetesebbek. Ezt a problémát a Magyar Közút Kht sarkadi üzemmérnökségének vezetőjével, Hódosi Józseffel közösen szervezett akcióinknak köszönhetően jól tudjuk kezelni. Minden évben megrendezzük a község takarítási programját, amely kertében „a települést kitakarítjuk”. Nem csak a belterületi közterületeken szedjük össze az eldobált szemetet hanem a településre bevezető utak külterületi szakaszai mellett is. A legközelebbi ilyen takarítási akció 2008. április 22-én lesz. Az akcióban az általános iskolák mellett több civil szervezet is részt vesz.

Illegális szemétkukák a település határában nincsenek. Az illegálisan elhelyezett szemetet igyekeztünk összeszedni. Ennek ellenőrzésére azonban a lakosságra is szükség van. Abban az esetben ha bárki illegálisan elhelyezett szemétre bukkan, azt a Polgármesteri Hivatalba kérjük jelentse be. Az illegális szemétkukák ellenőrzését országos szinten a „zöldkommandó” végzi. A Polgármesteri Hivatal a hatósággal szoros kapcsolatot tart fenn. Ellenőrzéskor az ingatlan tulajdonosát vagy a bérlőt terheli a felelősség. A külterületi földutak és a művelt terület közti részt is a földtulajdonosnak kell kaszálnia és rendezetten tartani.

Forrás: www.ketegyhaza.hu

Belterületi zöldgazdálkodás

Kétegyháza belterülete 458 hektár. Ennek nagyobb része magán tulajdonú ingatlan, még kisebb hányada közterület. Az önkormányzat feladata a közterületek karbantartása. A képviselő testület ezen túlmenően a lehetőségekhez mérten igyekszik a közterületeket nem csak gondozni és tisztántartani, hanem építeni, szépíteni is.

A belterület tisztántartását, gondozását a Polgármesteri Hivatal munkatársai (közhasznú és közcélú foglalkoztatottak) végzik. A legnagyobb feladatot a fűnyírás és bozótirtás jelenti. A Fő téren, az óvodák és az iskolák környékén benzinmotoros fűnyíróval tudjuk ezt a feladatot ellátni. A Gondozási Központ munkatársai is besegítenek, ők az orvosi rendelőnél, bölcsődénél és a foglalkoztatónál végzik el ezt a munkát.

A kezdeti nehézségek után, (a kevés és javarészt használhatatlan szerszám miatt) szerencsére pályázatot nyertünk és ennek köszönhetően 4 robbanómotoros fűnyírót is tudtunk vásárolni. Azonban a belterületen több olyan hely van ahol fűnyíróval nem lehet boldogulni, ezért pályázati pénzből robbanómotoros bozótívágót is vásároltunk a már meglévő két gép mellé. Egy másik bozótívágót pedig -egy együttműködési megállapodásnak köszönhetően-, támogatásként kaptunk. Így már négy nagy teljesítményű motoros bozótívágóval lehet a parlagfű szezonot várni. Természetesen ezek mellé több kéziszerszámot is beszereztünk, villát, gereblyét, kaszát. Így minden közhasznú és közcélú foglalkoztatottat el tudunk látni munkaeszközzel. A vasútállomás környéke a MÁV Zrt tulajdona. Így ott a parlagfű mentesítés és a növényzet gondozása az ő feladatuk lenne. Sajnos a MÁV-nak erre nincs embere, ezért ezt a tavalyi évben közös erővel, az önkormányzat igyekezett rendbe tenni. Először két brigád tisztította ki a kisebbik gödrot, majd a nagyobbik gödör rendbetételének is nekiláttak. Sajnos a belső MÁV telep előtti rész a pékségig terjedően olyan gazos, és bozotos volt, hogy azt nem lehetett rendbe tenni. Hiszen a nedves időjárásnak köszönhetően a fű gyorsan nőtt és ezért folyamatos kaszálást és nyírást igényelt. A letisztított területeket a MÁV-val közösen tartottuk karban. A MÁV a benzint és a gépet adta, még a Polgármesteri Hivatal a munkaerőt (2 fő). De ez is csak felületi kezelésnek bizonyult. A Képviselő-testület úgy döntött, hogy belép a Vasutas Települések Szövetségébe és ezáltal egy másik pályázati lehetőség is megnyílik előttünk. Ha nyerünk, akkor a vasútállomás környéki zöld területek karbantartásának problémája megoldódna. A Szövetség elnöksége 2008. április 8-án ülésezett és Kétegyháza csatlakozását elfogadta.

A testület nem elégedett meg a zöld területek gondozásával. Hogy szépítse a települést elindította a „Virágos Kétegyházáért” programot. Ebben bárki részt vehetett és részt vehet. Egyetlen feltétele van csak, mégpedig, hogy az ingatlan előtti közterület gondozott és minél szebb legyen.

Az Önkormányzat pedig vállalta, hogy a közterületeket még inkább színesebbé teszi. Ezért több helyen, útkereszteződésekben közterületeken virágoskerteket alakítottunk ki és ültettünk be virággal. A főbb utak melletti villanyoszlopokra is

virágok lettek felhelyezve. Amik virágzáskor szintén szebbé és barátságosabbá varázsolják környezetünket és a visszajelzések alapján mély benyomást tesznek az átutazókra is. Sajnos a virágok kiültetése és az oszlopokra történő felhelyezése nem volt zökkenő mentes. Többet is pótolni kellett, mert egyesek ellopták. Reméljük a tavaly foganatosított intézkedések az idén is távol tartják ezeket az elemeket.

A nyári időszakban a folyamatos fűnyírás, kaszálás, ágyásgondozás és öntözés igen sok munkaerőt igényel. Erre tavaly is pályáztunk és szép sikereket értünk el. Az így foglalkoztatott romák száma, arányaiban magasnak mondható. (Volt olyan pályázat ahol több mint 50% volt.) Nem szabad figyelmen kívül hagyni, hogy ezen felül még több, más „idény munkát” is ezen időszakban kellett elvégezni. Például: intézmények meszelése, karbantartása.

A tavaly elkezdett virágosítást az idén is tovább kívánjuk fejleszteni. A Fő téren a Polgármesteri Hivatal előtt a Márki Sándor emlékműnél egy parkot szeretnénk kiépíteni, virágokkal és padokkal. Tovább kívánjuk folytatni a faültetést is. Tavaly lakossági adományból 300 nyárfa került kiültetésre, idén is kaptunk akácfa csemetét. A fák többsége a tavak közelébe került kiültetésre.

A belterületi tavak a vízrendezést követően már nem szolgálnak záportározóként. Teljes egészében feltölteni azonban tilos őket. A legnagyobb problémát a nád jelenti. Télen a nádat le kell vágni, nehogy egy nyári öngyulladás miatt, vagy gondatlanságból begyulladjanak és ezzel veszélyeztessék a szomszédos ingatlanokat. A nádas területére azonban csak fagyos időben lehet rámenni, hiszen a sok szemét, üveg, és fémhulladék miatt iszapos talajon a vágás balesetvédelmi okból szinte lehetetlen. Fagyos talajon lehet csak ezt a munkát végezni. Az utóbbi években azonban annyira enyhék voltak a telek, hogy a nádasok talaja nem fagyott meg. A tavaszi és nyári viharok a száraz nádatat összetördelték és a nedves talajra hullva bomlásnak indultak. Ami „mocsár szagot” eredményezett.

A Polgármesteri Hivatal szakemberei felvették a kapcsolatot a Körös-Maros Nemzeti Park illetékeseivel ebben az ügyben. A belterületi nádasok természeti területek. Ez azt jelenti, hogy nem állnak védelem alatt. A Nemzeti Park munkatársai terepbejárást tartottak, majd azt javasolták, hogy a nádasok egy részét töltsük fel. Az út felőli széleket, így a nád messzebb kerül a forgalmas úttól és kisebb az esélye, hogy például egy gondatlanul eldobott cigaretta miatt meggyullad. Ezek után kezdődött el a Malom tó egy részének „patkó alakban” való feltöltése. A Nemzeti Park kollégái kizárólagosan csak építési törmelék elhelyezését javasolták. Ezt a Polgármesteri Hivatal munkatársai lehetőségükhöz mérten igyekeznek betartatni. Ha valaki jogtalanul helyez el építési törmelékot, vagy bármilyen más hulladékot, az ellen eljárás indul!

A polgármester asszony javaslatára a tavak környezetét rendezni fogjuk. A tervben a tavak környékének némi feltöltése szerepel, építési törmelékkel. A törmelékre termőföld kerül, majd ez parkosítva lesz. Végül a lehetőségek figyelembe vételével a megmaradt kisebb meder kotrásra kerülne. Így a mai nádasok helyén egy kisebb nyílt vízfelülettel rendelkező tavacska és egy parkosított közterület kerülne kialakításra. A Lukács tó környékén már ezen elvek alapján tevékenykedtünk. Oda

semmiféle törmelék nem vihető ki. Az építési törmelék termőfölddel takarásra került és több nyárfát is kiültettünk.

Sajnos ez a folyamat elég hosszú és a száraz nád minden évben újra és újra problémát jelent. Ezért egyetlen gyors és hosszútávú megoldás van csak, ez pedig a vegyszeres irtás. Miután vizes területről van szó, és figyelembe kell venni a Nemzeti Park közelségét is, ezért csak biovegyszer alkalmazása jöhet szóba. Ez az anyag a zöld leveles növényre hat, gátolja annak anyagcsere folyamatát és így kiszárad. A vegyszer kijuttatása után akár azonnal lehet a vegyszerezett talajba vetni. A vegyszert a víz semlegesíti.

A kezelés után a nád 10 évre eltűnik a területről. Így ha a nádasok kotrásra kerülnek, akkor sem fog a nád ismét előbukkanni.

Tervbe van véve még az Újfaluban a buszváró környékén egy virágágyás kiültetése és némi parkosítás is. A tavalyi év során már néhány facsemete kiültetésre került. Most ezt igyekeznénk lehetőségeinkhez mérten bővíteni.

Összegzés

Kétegyháza külterületén nagyobb illegális hulladéklerakó nincsen. A kisebb szemetes részeket a Polgármesteri Hivatal igyekszik folyamatosan kontrollálni és tisztítani (Pl: eleki út, medgyesegyházi út). A belterületen nagy fejlődés vehető észre. De az eddig elért eredményeket ápolni is kell. Ehhez sajnos a technikai hátterünk még nem teljes. Igaz itt is fejlődés mutatkozik, de sajnos még például az öntözés nincs megoldva. A fűnyíró traktor először csak fűnyírásra lett alkalmatlan, majd teljes egészében tönkrement. A kéziszerszámok közül sok elhasználódott és pótlásra szorulnának (pl: kapa, kasza, gereblye, lapát). Illetve új virágok beszerzése is szükséges lenne, hiszen sok növény csak egynyári volt.

Talán a nehézségek miatt is a lakosság nagy kedvvel és segítőkészséggel állt az önkormányzat kezdeményezése mellé és ennek köszönhetően a településen elindult egy kedvező folyamat. Aminek visszhangját már a környező településeken is lehet hallani. Viszont egyelőre még nem dőlhetünk hátra elégedetten. Az elkezdett úton tovább kell menni, mert még sok feladat vár ránk, mire Kétegyháza egy igazi virágos településsé válik.